

II

(Komunikaty)

KOMUNIKATY INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

KOMISJA EUROPEJSKA

KOMUNIKAT KOMISJI

Wytyczne do analizy pomocy państwa w sektorze rybołówstwa i akwakultury

(2015/C 217/01)

1. WPROWADZENIE

- (1) Artykuł 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („Traktat”) stanowi, że: „(z) zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.”
- (2) W art. 107 ust. 2 Traktatu wymienia się rodzaje pomocy, które są zgodne z rynkiem wewnętrznym, w tym pomoc mającą na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi, o której mowa w ust. 2 lit. b) tego artykułu. W art. 107 ust. 3 Traktatu wyliczono rodzaje pomocy, która może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, w tym pomoc przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem, o której mowa w ust. 3 lit. c) tego artykułu.
- (3) Zgodnie z art. 108 ust. 1 i 2 Traktatu Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, powinna stale badać wszystkie systemy pomocy istniejące w tych państwach. Zgodnie z art. 108 ust. 3 Traktatu każde państwo członkowskie powinno informować Komisję o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy. Szczegółowe zasady proceduralne dotyczące stosowania art. 108 Traktatu są określone w rozporządzeniu Rady (WE) nr 659/1999 ⁽¹⁾ i rozporządzeniu Komisji (WE) nr 794/2004 ⁽²⁾.
- (4) W art. 42 Traktatu określono, że postanowienia Traktatu dotyczące reguł konkurencji, co obejmuje przepisy dotyczące pomocy państwa, mają zastosowanie do wytwarzania produktów rolnych i obrotu nimi, obejmujących produkty sektora rybołówstwa i akwakultury w zakresie przewidzianym przez Parlament Europejski i Radę. Zakres, w jakim postanowienia Traktatu w zakresie pomocy państwa stosują się do pomocy przyznawanej w sektorze rybołówstwa i akwakultury, został określony w art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 ⁽³⁾, na mocy którego ustanawia się Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR).
- (5) Art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 508/2014 stanowi, że artykuły 107, 108 i 109 Traktatu mają zastosowanie do pomocy udzielanej przez państwa członkowskie na rzecz sektora rybołówstwa i akwakultury. W art. 8 ust. 2 tego rozporządzenia określono wyjątek od tej ogólnej zasady, przewidując, że art. 107, 108 i 109 Traktatu nie mają zastosowania do płatności dla sektora rybołówstwa i akwakultury dokonanych przez państwa członkowskie na podstawie tego rozporządzenia i zgodnie z nim. Jednakże, zgodnie z art. 8 ust. 3 tego rozporządzenia, postanowienia Traktatu w zakresie pomocy państwa stosują się, jeżeli przepisy krajowe ustanawiają finansowanie publiczne w odniesieniu do sektora rybołówstwa i akwakultury wykraczające poza zakres przepisów tego rozporządzenia. W takim przypadku zasady pomocy państwa mają zastosowanie do finansowania publicznego jako całości.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011 (Dz.U. L 149 z 20.5.2014, s. 1).

- (6) Niektóre płatności dokonane przez państwa członkowskie na podstawie rozporządzenia (UE) nr 508/2014 nie stanowią płatności dla sektora rybołówstwa i akwakultury i wykraczają poza ten sektor: na przykład płatności zgodnie z tytułem V rozdział VIII tego rozporządzenia, który odnosi się do środków zintegrowanej polityki morskiej finansowanych w ramach zarządzania dzielonego. Ponadto płatności zgodnie z tytułem V rozdział III tego rozporządzenia, który odnosi się do zrównoważonego rozwoju obszarów rybackich i obszarów akwakultury, zasadniczo nie wchodzi również w zakres sektora rybołówstwa i akwakultury. Jednakże w przypadku gdy wspomniane płatności odnoszą się do środków określonych w rozdziałach I, II i IV tytułu V tego rozporządzenia, jak określono w art. 63 ust. 2 tego rozporządzenia, wchodzi one w zakres sektora rybołówstwa i akwakultury.
- (7) Płatności w ramach rozporządzenia (UE) nr 508/2014, które wykraczają poza sektor rybołówstwa i akwakultury, podlegają zasadom udzielania pomocy państwa określonym w Traktacie. W przypadku gdy płatności te stanowią pomoc państwa, powinny być oceniane zgodnie z odpowiednimi instrumentami pomocy państwa. W takim przypadku niniejsze wytyczne, rozporządzenie Komisji (UE) nr 1388/2014⁽¹⁾ i rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014⁽²⁾ nie mają zastosowania.
- (8) Niniejsze wytyczne określają zasady, które Komisja będzie stosować przy ocenie, czy pomoc w sektorze rybołówstwa i akwakultury może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym zgodnie z art. 107 ust. 2 lub art. 107 ust. 3 Traktatu.
- (9) Pomoc państwa w sektorze rybołówstwa i akwakultury jest wpisana w szersze ramy wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb). W ramach tej polityki Unia zapewnia wsparcie finansowe dla sektora rybołówstwa i akwakultury za pomocą EFMR. Społeczne i gospodarcze skutki wsparcia publicznego są takie same, niezależnie od tego, czy jest ono (choćby częściowo) finansowane przez Unię czy tylko przez państwo członkowskie. W związku z tym Komisja uważa, że niezbędna jest konsekwencja i spójność w zakresie jej polityki kontroli pomocy państwa oraz wsparcia przyznawanego w ramach wspólnej polityki rybołówstwa. W związku z tym pomoc państwa może być uzasadniona jedynie wówczas, gdy jest zgodna z celami wspólnej polityki rybołówstwa. Przy stosowaniu i interpretowaniu przepisów zawartych w niniejszych wytycznych Komisja bierze zatem pod uwagę zasady wspólnej polityki rybołówstwa.
- (10) Wspólna polityka rybołówstwa, której cele zostały określone w art. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013⁽³⁾, zmierza między innymi do zapewnienia, aby działalność w zakresie rybołówstwa i akwakultury była zgodna z zasadą zrównoważonego rozwoju środowiska w perspektywie długookresowej i zarządzana w sposób, który jest zgodny z celami dotyczącymi osiągnięcia korzyści gospodarczej, społecznej i w zakresie zatrudnienia oraz przyczyniający się do bezpieczeństwa dostaw żywności.
- (11) Zgodnie z art. 5 rozporządzenia (UE) nr 508/2014 celami EFMR są: promowanie konkurencyjnego, zrównoważonego środowiskowo, rentownego ekonomicznie i odpowiedzialnego społecznie rybołówstwa i akwakultury; wspieranie procesu wdrażania WPRyb; promowanie zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju terytorialnego obszarów rybackich i obszarów akwakultury; jak również wspieranie procesu opracowywania i wdrażania unijnej zintegrowanej polityki morskiej w sposób uzupełniający politykę spójności i WPRyb. Realizacja tych celów nie może skutkować zwiększeniem zdolności połowowej.
- (12) W ramach EFMR przewiduje się wsparcie finansowe dla działań dotyczących rozmaitych szczegółowych tematów i obszarów określonych w rozporządzeniu (UE) nr 508/2014. Działania wspierane przez EFMR są realizowane w trybie zarządzania bezpośredniego lub na zasadzie zarządzania dzielonego.
- (13) W komunikacie z dnia 8 maja 2012 r. dotyczącym unowocześnienia unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa⁽⁴⁾ Komisja ogłosiła trzy cele unowocześnienia kontroli pomocy państwa: a) pobudzenie trwałego, inteligentnego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego na konkurencyjnym rynku wewnętrznym; b) skupienie działań kontrolnych Komisji prowadzonych *ex ante* na sprawach mających największy wpływ na rynek wewnętrzny, przy jednoczesnym wzmocnieniu współpracy z państwami członkowskimi w zakresie egzekwowania zasad pomocy państwa; oraz c) optymalizacja zasad i skrócenie czasu podejmowania decyzji.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1388/2014 z dnia 16 grudnia 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 369 z 24.12.2014, s. 37).

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz.U. L 190 z 28.6.2014, s. 45).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22).

⁽⁴⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Unowocześnienie unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa, z dnia 8 maja 2012 r., COM(2012) 209 final.

- (14) W komunikacie wezwano w szczególności do wspólnego podejścia do zmiany różnych wytycznych i ram prawnych w celu wzmocnienia rynku wewnętrznego, promowania większej skuteczności wydatków publicznych poprzez lepsze wykorzystanie pomocy państwa do osiągnięcia celów leżących we wspólnym interesie oraz bardziej dogłębną analizę efektu zachęty, aby ograniczyć pomoc do minimum oraz uniknąć potencjalnie negatywnego wpływu pomocy państwa na konkurencję i wymianę handlową. Zasady i warunki określone w niniejszych wytycznych określono w oparciu o cele ustalone w komunikacie w sprawie unowocześnień polityki w dziedzinie pomocy państwa.

2. ZAKRES, OBOWIĄZEK POWIADAMIANIA I DEFINICJE

2.1. Zakres

- (15) Niniejsze wytyczne mają zastosowanie do wszelkiego rodzaju pomocy przyznawanej w sektorze rybołówstwa i akwakultury. Mają one zastosowanie do programów pomocy oraz do pomocy indywidualnej.
- (16) Niniejsze wytyczne stosuje się do składników pomocy regionalnej, które odnoszą się do sektora rybołówstwa i akwakultury⁽¹⁾. Mają one również zastosowanie do wszelkich pozostałych rodzajów pomocy udzielanej w sektorze rybołówstwa i akwakultury w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (funduszy ES) innych niż EFMR.
- (17) Niniejsze wytyczne nie mają zastosowania do pomocy przyznanej jako dodatkowe środki finansowe na realizację planów rekompensat, o których mowa w art. 72 rozporządzenia (UE) nr 508/2014. Pomoc ta jest zatwierdzona jako część tych planów zgodnie z art. 73 tego rozporządzenia.

2.2. Obowiązek powiadamiania

- (18) Komisja przypomina każdemu państwu członkowskiemu, że ma ono obowiązek informować Komisję o wszelkich planach przyznania nowej pomocy, zgodnie z art. 108 ust. 3 Traktatu i art. 2 rozporządzenia (WE) nr 659/1999.
- (19) Państwo członkowskie nie jest jednak zobowiązane do zgłaszania Komisji:
- a) pomocy zgodnej z jednym z rozporządzeń w sprawie wyłączeń grupowych, przyjętych na podstawie art. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 994/98⁽²⁾, które stosuje się do sektora rybołówstwa i akwakultury, w szczególności:
 - (i) pomocy zgodnej z rozporządzeniem (UE) nr 1388/2014; oraz
 - (ii) pomocy szkoleniowej, pomocy na dostęp do finansowania dla MŚP, pomocy w obszarze działalności badawczej i rozwojowej, pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności oraz pomocy dla pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014⁽³⁾;
 - b) pomocy *de minimis* zgodnej z rozporządzeniem (UE) nr 717/2014.
- (20) Komisja przypomina wszystkim państwom członkowskim, że jeśli system finansowania danego środka pomocy, np. w ramach opłat parafiskalnych, stanowi integralną część środka pomocy, należy to również zgłosić⁽⁴⁾.
- (21) Komisja przypomina państwom członkowskim, że pomoc przyznana jako dodatkowe środki finansowe na realizację planów rekompensat, o których mowa w art. 72 rozporządzenia (UE) nr 508/2014, należy zgłosić Komisji jako część planów rekompensat. Zgodnie z art. 73 wspomnianego rozporządzenia tak zgłoszona pomoc uznawana jest za pomoc zgłoszoną w rozumieniu art. 108 ust. 3 zdanie pierwsze Traktatu.

2.3. Definicje

- (22) Do celów niniejszych wytycznych stosuje się poniższe definicje:
- a) „pomoc” oznacza każdy środek spełniający wszystkie kryteria ustanowione w art. 107 ust. 1 Traktatu;
 - b) „program pomocy” oznacza każdy akt prawny, na podstawie którego, bez dodatkowych środków wykonawczych, można przyznać pomoc indywidualną przedsiębiorstwom określonym w sposób ogólny i abstrakcyjny w tym akcie, oraz każdy akt prawny, na którego podstawie przedsiębiorstwu lub przedsiębiorstwom można przyznać pomoc niezwiązaną z konkretnym projektem na czas nieokreślony lub w nieokreślonej wysokości;

⁽¹⁾ Wytyczne w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020 (Dz.U. C 209 z 23.7.2013, s. 1). Wytyczne te nie mają zastosowania do pomocy przyznawanej w sektorze rybołówstwa i akwakultury.

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 994/98 z dnia 7 maja 1998 r. dotyczące stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa (Dz.U. L 142 z 14.5.1998, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1).

⁽⁴⁾ Wyrok Sądu z dnia 16 października 2013 r. *Télévision française 1 (TF1) przeciwko Komisji Europejskiej*, T-275/11, ECLI:EU:T:2013:535, pkt 41–44.

- c) „pomoc *ad hoc*” oznacza pomoc nieprzyznaną na podstawie programu pomocy;
- d) „pomoc indywidualna” oznacza pomoc *ad hoc* oraz pomoc przyznaną beneficjentom indywidualnym na podstawie programu pomocy;
- e) „data przyznania pomocy” oznacza dzień, w którym beneficjent nabył prawo do otrzymania pomocy zgodnie z obowiązującym krajowym systemem prawnym;
- f) „intensywność pomocy” oznacza kwotę pomocy brutto wyrażoną jako odsetek kosztów kwalifikowalnych, przed wszystkimi potrąceniami podatku lub innych opłat;
- g) „sektor rybołówstwa i akwakultury” oznacza sektor gospodarki, który obejmuje wszelką działalność związaną z produkcją i przetwarzaniem produktów rybołówstwa lub akwakultury oraz obrotem nimi;
- h) „produkty rybołówstwa i akwakultury” oznaczają środki wymienione w załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 ⁽¹⁾;
- i) „MŚP” lub „małe i średnie przedsiębiorstwa” oznaczają przedsiębiorstwa spełniające kryteria ustanowione w załączniku I do rozporządzenia nr (UE) nr 1388/2014;
- j) „duże przedsiębiorstwa” oznaczają przedsiębiorstwa niespełniające kryteriów ustanowionych w załączniku I do rozporządzenia (UE) nr 1388/2014;
- k) „regiony najbardziej oddalone” oznaczają regiony, o których mowa w art. 349 Traktatu. Na podstawie decyzji Rady Europejskiej 2010/718/UE ⁽²⁾ wyspa Saint-Barthélemy przestała być regionem najbardziej oddalonym od dnia 1 stycznia 2012 r. Na podstawie decyzji Rady Europejskiej 2012/419/UE ⁽³⁾ Majotta zyskała status regionu najbardziej oddalonego od dnia 1 stycznia 2014 r.;
- l) „pomoc operacyjna” oznacza pomoc, która ma na celu lub której skutkiem jest zwiększenie płynności gospodarczej przedsiębiorstwa, zmniejszenie jego kosztów produkcji lub poprawa jego dochodu, w szczególności pomoc, która jest obliczana wyłącznie na podstawie ilości wyprodukowanych lub wprowadzanych do obrotu, cen produktu, wyprodukowanych jednostek lub środków produkcji.

3. ZASADY

3.1. Wspólne zasady oceny

- (23) Oceniając, czy środek pomocy zgłoszony Komisji można uznać za zgodny z rynkiem wewnętrznym, Komisja bada, czy został on opracowany w sposób, który gwarantuje przewagę pozytywnego wpływu środka pomocy, polegającego na osiągnięciu celu leżącego we wspólnym interesie, nad jego potencjalnym negatywnym wpływem na wymianę handlową i konkurencję.
- (24) W komunikacie dotyczącym unowocześnienia unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa wezwano do ustalenia i zdefiniowania wspólnych zasad mających zastosowanie do przeprowadzanej przez Komisję oceny zgodności wszystkich środków pomocy. Komisja uznaje zatem dany środek pomocy za zgodny z rynkiem wewnętrznym wyłącznie wówczas, gdy środek ten spełnia wszystkie poniższe warunki:
 - a) przyczynienie się do osiągnięcia dobrze zdefiniowanego celu leżącego we wspólnym interesie: środek pomocy państwa musi być ukierunkowany na realizację celu leżącego we wspólnym interesie zgodnie z art. 107 ust. 3 Traktatu (sekcja 3.3);
 - b) istnienie potrzeby interwencji państwa: środek pomocy państwa musi być ukierunkowany na sytuację, w której pomoc może spowodować istotną poprawę, jaka nie może nastąpić w wyniku działania rynku, np. poprzez usunięcie niedoskonałości lub rozwiązanie problemu związanego ze sprawiedliwością lub spójnością (sekcja 3.4);
 - c) odpowiedniość środka pomocy: proponowany środek pomocy musi być właściwym instrumentem polityki do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie (sekcja 3.5);

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 1).

⁽²⁾ Decyzja Rady Europejskiej 2010/718/UE z dnia 29 października 2010 r. w sprawie zmiany wobec Unii Europejskiej statusu wyspy Saint-Barthélemy (Dz.U. L 325 z 9.12.2010, s. 4).

⁽³⁾ Decyzja Rady Europejskiej 2012/419/UE z dnia 11 lipca 2012 r. w sprawie zmiany statusu Majotty względem Unii Europejskiej (Dz.U. L 204 z 31.7.2012, s. 131).

- d) efekt zachęty: pomoc musi zmienić zachowanie przedmiotowego przedsiębiorstwa w taki sposób, że angażuje się ono w dodatkową działalność, której nie podjęłoby bez przyznanej pomocy lub którą podjęłoby w ograniczonym lub innym zakresie lub miejscu (sekcja 3.6);
- e) proporcjonalność pomocy (pomoc ograniczona do niezbędnego minimum): kwota pomocy musi być ograniczona do minimum niezbędnego do przyciągnięcia dodatkowych inwestycji lub działalności w danym obszarze (sekcja 3.7);
- f) uniknięcie nadmiernych negatywnych skutków dotyczących konkurencji i wymiany handlowej pomiędzy państwami członkowskimi: negatywne skutki pomocy muszą być wystarczająco ograniczone, aby ogólny wpływ środka był pozytywny (sekcja 3.8);
- g) przejrzystość pomocy: państwa członkowskie, Komisja, podmioty gospodarcze i opinia publiczna muszą mieć łatwy dostęp do wszystkich aktów dotyczących pomocy oraz do stosownych informacji na temat przyznanej pomocy (sekcja 3.9).
- (25) Niektóre kategorie programów pomocy mogą również zostać objęte oceną *ex post*, o której mowa w pkt 118–121. Komisja może ograniczyć czas trwania takich programów (zazwyczaj nie dłużej niż do czterech lat) z możliwością ponownego zgłoszenia ich przedłużenia w późniejszym terminie.
- (26) Jeżeli środek pomocy lub jakiegokolwiek warunki z nim związane (w tym metoda finansowania środka, jeśli stanowi ona jego integralną część) wiążą się z naruszeniem prawa UE, pomoc zostaje uznana za niezgodną z rynkiem wewnętrznym ⁽¹⁾.
- (27) Pomoc na działalność związaną z wywozem do państw trzecich lub państw członkowskich, zwłaszcza pomoc związana bezpośrednio z ilością wywożonych produktów, z tworzeniem i funkcjonowaniem sieci dystrybucyjnej lub z innymi wydatkami bieżącymi związanymi z prowadzeniem działalności eksportowej, oraz pomoc uzależniona od wykorzystywania towarów krajowych uprzywilejowanych względem towarów przywożonych jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym.
- (28) Oceniając pomoc przyznaną przedsiębiorstwu, którego dotyczy nieuregulowany nakaz odzyskania środków wynikający z wcześniejszej decyzji Komisji uznającej pomoc za niezgodną z prawem i rynkiem wewnętrznym, Komisja uwzględni kwotę nieodzyskanej pomocy ⁽²⁾. Przepisu tego nie stosuje się jednak do pomocy na wyrównanie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi w rozumieniu art. 107 ust. 2 lit. b) Traktatu.
- (29) Wspólne zasady oceny należy stosować z uwzględnieniem ogólnego kontekstu wspólnej polityki rybołówstwa. W związku z tym mają one zastosowanie do wszystkich rodzajów pomocy objętych niniejszymi wytycznymi, chyba że w sekcjach 4 i 5 przewidziano odstępstwa ze względu na szczególne uwarunkowania w sektorze rybołówstwa i akwakultury.

3.2. Szczegółowe zasady dla sektora rybołówstwa i akwakultury

- (30) W uzupełnieniu wspólnych zasad oceny określonych w sekcji 3.1 Komisja stosuje również szczegółowe zasady dla sektora rybołówstwa i akwakultury określone w niniejszej sekcji.
- (31) Każdy beneficjent środka pomocy państwa ma obowiązek przestrzegania zasad WPRyb.
- (32) Złożenie wniosku o przyznanie pomocy lub równoważnego dokumentu, jeśli nie przewidziano składania wniosków o pomoc, należy uznać za niedopuszczalne, jeżeli właściwy organ, o którym mowa w art. 10 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 508/2014, stwierdził, że dany podmiot gospodarczy dopuścił się naruszenia lub naruszeń bądź przestępstw określonych w art. 10 ust. 1 tego rozporządzenia lub dopuścił się nadużyć finansowych, jak określono w art. 10 ust. 3 tego rozporządzenia. Obowiązują okresy niedopuszczalności określone w aktach delegowanych przyjętych na podstawie art. 10 ust. 4 tego rozporządzenia. Zasada ta nie ma zastosowania w przypadku pomocy, która spełnia szczególne warunki określone w sekcjach 4, 5.3 i 5.4 niniejszych wytycznych.
- (33) Każde przedsiębiorstwo, po złożeniu wniosku o pomoc lub równoważnego dokumentu, jeśli nie przewidziano składania wniosków o pomoc, musi w dalszym ciągu przestrzegać przepisów w zakresie WPRyb w okresie realizacji projektu oraz przez okres pięciu lat od czasu dokonania końcowej płatności na rzecz beneficjenta. Środki pomocy muszą jednoznacznie stanowić, że w tych okresach beneficjent lub beneficjenci powinni przestrzegać przepisów w zakresie WPRyb. W przypadku stwierdzenia przez właściwy organ, że beneficjent dopuścił się w tych okresach naruszenia lub naruszeń określonych w art. 10 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 508/2014 i w konsekwencji nie został dopuszczony do ubiegania się o przyznanie pomocy, pomoc musi zostać zwrócona przez beneficjenta.

⁽¹⁾ Zob. na przykład wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 września 2000 r. w sprawie Niemcy przeciwko Komisji, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, pkt 78 oraz wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2008 r. w sprawie Régie Networks, C-333/07, ECLI:EU:C:2008:764, pkt 94–116.

⁽²⁾ Wyrok Sądu z dnia 13 września 1995 r., TWD przeciwko Komisji, sprawy połączone T-244/93 i T-486/93, ECLI:EU:T:1995:160, pkt 53–63.

- (34) Środek pomocy tego samego rodzaju co operacja, która kwalifikuje się do finansowania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 508/2014, może zostać uznany za zgodny z rynkiem wewnętrznym tylko wówczas, gdy jest on zgodny z odnośnymi przepisami tego rozporządzenia dla tego rodzaju operacji, w szczególności przepisami dotyczącymi intensywności pomocy publicznej. Jeśli pomoc wykracza poza kryteria określone w tym rozporządzeniu, państwo członkowskie musi przedstawić uzasadnienie i konieczność udzielenia takiej pomocy.
- (35) Nie przyznaje się pomocy na działalność, która odpowiada operacjom niekwalifikowalnym zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) nr 508/2014.

3.3. Przyczynienie się do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie

- (36) Środek pomocy musi przyczyniać się do realizacji jednego lub więcej celów leżących we wspólnym interesie, określonych w art. 107 ust. 3 Traktatu.
- (37) Ponadto każdy środek pomocy musi określać cele WPRyb, do osiągnięcia których się przyczynia, i wyraźnie wskazywać, w jaki sposób przyczyni się do osiągnięcia tych celów bez negatywnego wpływu na inne cele WPRyb. Cele WPRyb zostały określone w art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 i obejmują między innymi zmierzanie do zapewnienia, aby działalność w zakresie rybołówstwa i akwakultury była zgodna z zasadą zrównoważonego rozwoju środowiska w perspektywie długookresowej i zarządzana w sposób, który jest zgodny z celami dotyczącymi osiągnięcia korzyści gospodarczej, społecznej i w zakresie zatrudnienia oraz przyczyniający się do bezpieczeństwa dostaw żywności.
- (38) Komisja uważa, że środki pomocy, które spełniają szczególne warunki określone w sekcjach 4, 5.1, 5.3 i 5.4 niniejszych wytycznych, przyczyniają się do realizacji celu leżącego we wspólnym interesie.

3.4. Potrzeba interwencji państwa

- (39) Aby ocenić, czy pomoc państwa jest niezbędna do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie, konieczne jest uprzednie określenie problemu, którym należy się zająć. Pomoc państwa powinna być ukierunkowana na sytuacje, w których może ona spowodować istotną poprawę, jaka nie może nastąpić tylko w wyniku działania rynku. Ma to szczególne znaczenie w kontekście ograniczonych zasobów publicznych.
- (40) Środki pomocy państwa faktycznie mogą, przy spełnieniu pewnych warunków, korygować niedoskonałości rynku, przyczyniając się tym samym do sprawnego funkcjonowania rynków oraz zwiększenia konkurencyjności. Ponadto w sytuacji, gdy rynki funkcjonują sprawnie, lecz osiągniętych wyników nie uważa się za zadowalające pod kątem sprawiedliwości lub spójności, pomoc państwa może zostać wykorzystana do uzyskania bardziej pożądaných, sprawiedliwych wyników rynkowych.
- (41) Pomoc państwa nie może mieć na celu ochrony rynku, ani do niej prowadzić, lecz powinna służyć racjonalizacji i wspieraniu efektywności sektora rybołówstwa i akwakultury. Jakakolwiek pomoc państwa musi mieć na celu stałe ulepszenia w celu umożliwienia sektorowi funkcjonowania na podstawie czynników rynkowych.
- (42) Do celów niniejszych wytycznych Komisja uważa, że rynek nie pozwala na osiągnięcie zakładanych celów bez interwencji państwa i w związku z tym istnieje potrzeba takiej interwencji w przypadku pomocy spełniającej szczególne warunki ustanowione w sekcjach 4, 5.1, 5.3 i 5.4 niniejszych wytycznych.

3.5. Odpowiedniość środka pomocy

- (43) Proponowany środek pomocy musi być odpowiednim instrumentem polityki służącym przyczynianiu się do realizacji określonych celów. Dany środek pomocy nie zostanie uznany za zgodny z rynkiem wewnętrznym, jeśli inne, mniej zakłócające instrumenty polityki lub mniej zakłócające rodzaje instrumentów pomocy umożliwiają osiągnięcie takiego samego pozytywnego skutku na rzecz realizacji celów WPRyb.
- (44) Komisja uważa, że pomoc, która spełnia szczegółowe warunki określone w sekcjach 4, 5.1, 5.3 i 5.4 niniejszych wytycznych, jest odpowiednim instrumentem polityki. We wszystkich innych przypadkach państwo członkowskie musi wykazać, że nie istnieją inne, mniej zakłócające instrumenty polityki.
- (45) Komisja w szczególności weźmie pod uwagę wszelkie ewentualne oceny skutków proponowanego programu pomocy udostępnione przez państwo członkowskie. Również wyniki oceny *ex post*, o której mowa w sekcji 6, mogą zostać uwzględnione w ocenie tego, czy nie istnieje inny, mniej zakłócający instrument polityki.
- (46) Pomoc można przyznawać w różnych formach. Każde państwo członkowskie musi zapewnić przyznawanie pomocy w takiej formie, która prawdopodobnie spowoduje najmniejsze zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej.

- (47) Jeśli pomoc jest przyznawana w formie, która przynosi bezpośrednią korzyść majątkową (np. dotacje bezpośrednie, zwolnienia lub ulgi w zakresie podatków, składek na ubezpieczenie społeczne lub innych obowiązkowych opłat), państwo członkowskie musi wykazać, dlaczego nieodpowiednie są w tym przypadku inne, potencjalnie mniej zakłócające formy pomocy, takie jak zaliczki zwrotne lub formy pomocy oparte na instrumentach dłużnych lub kapitałowych (np. nisko oprocentowane pożyczki lub dotacje na spłatę odsetek, gwarancje państwowe, zakup pakietu udziałów/akcji lub inny sposób udostępnienia kapitału na preferencyjnych warunkach).
- (48) Również wyniki oceny *ex post*, o której mowa w sekcji 6, mogą zostać uwzględnione w ocenie tego, czy nie istnieje inna, mniej zakłócająca forma pomocy.

3.6. Efekt zachęty

- (49) Pomoc może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, tylko jeśli wywołuje efekt zachęty. Pomoc wywołuje efekt zachęty, jeśli zmienia zachowanie przedsiębiorstwa w taki sposób, że angażuje się ono w dodatkową działalność, której nie podjęłoby bez przyznanej pomocy, lub którą podjęłoby wyłącznie w ograniczonym zakresie lub w inny sposób. Pomoc nie może subsydiować kosztów działalności, które przedsiębiorstwo i tak by poniosło, i nie może rekompensować zwykłego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej⁽¹⁾.
- (50) Pomoc operacyjna oraz pomoc służąca ułatwieniu osiągnięcia obowiązkowych norm jest co do zasady niezgodna z rynkiem wewnętrznym, z zastrzeżeniem wyjątków wyraźnie określonych w przepisach unijnych lub w niniejszych wytycznych lub w innych należycie uzasadnionych przypadkach.
- (51) W przypadku pomocy przyznawanej z tytułu działań, których realizację beneficjent już rozpoczął przed złożeniem wniosku do władz krajowych, nie można mówić o wystąpieniu efektu zachęty.
- (52) Pomoc o charakterze odszkodowania, na przykład pomoc, która spełnia szczególne warunki określone w sekcjach 4, 5.3 i 5.4, oraz pomoc, która spełnia warunki określone w sekcji 5.6, nie musi wywoływać efektu zachęty.
- (53) Pomoc w formie zwolnień podatkowych uznaje się za wywołującą efekt zachęty, jeżeli środek wprowadza prawo do uzyskania pomocy zgodnie z obiektywnymi kryteriami i bez dalszej ingerencji ze strony państwa członkowskiego oraz jeżeli dany środek został przyjęty i wszedł w życie przed rozpoczęciem jakichkolwiek prac nad realizacją projektu lub działań objętych pomocą. Ten ostatni wymóg nie ma jednak zastosowania w przypadku kolejnych wersji programu pomocy fiskalnej, jeżeli dana działalność była już objęta poprzednimi programami pomocy w formie korzyści podatkowych.

3.7. Proporcjonalność pomocy (pomoc ograniczona do niezbędnego minimum)

- (54) Pomoc musi być ograniczona do minimum niezbędnego do skłonienia beneficjenta do przeprowadzenia danego działania.
- (55) Ogólnie rzecz biorąc, pomoc zostanie uznana za ograniczoną do minimum, jeśli kwota pomocy będzie odpowiadała dodatkowym kosztom netto realizacji inwestycji w danym obszarze, wynikającym z porównania z alternatywnym scenariuszem braku pomocy (podejście zwane „metodą dodatkowych kosztów netto”).
- (56) Pomoc nie może zatem przekraczać minimalnego poziomu niezbędnego do uzyskania rentowności projektu. Pomoc nie może na przykład zwiększać wewnętrznej stopy zwrotu projektu (IRR)⁽²⁾ ponad normalne stopy zwrotu stosowane przez dane przedsiębiorstwo w innych podobnych projektach inwestycyjnych. W przypadku gdy takie stopy nie są dostępne, pomoc nie powinna zwiększać wewnętrznej stopy zwrotu projektu powyżej kosztu kapitału przedsiębiorstwa jako całości lub powyżej stopy zwrotu na ogół obserwowanej w odnośnym sektorze.
- (57) W przypadku gdy środek pomocy jest tego samego rodzaju co operacja, która kwalifikuje się do finansowania na podstawie rozporządzenia (UE) nr 508/2014, zasada proporcjonalności pomocy jest uznawana za przestrzeganą, jeżeli kwota pomocy nie przekracza mającej zastosowanie maksymalnej intensywności pomocy publicznej określonej w art. 95 tego rozporządzenia oraz w załączniku I do tego rozporządzenia. W przypadku gdy maksymalna intensywność pomocy publicznej środka przekracza poziom określony we wspomnianych przepisach, zasada proporcjonalności pomocy jest uznawana za przestrzeganą jeśli państwo członkowskie przedstawi uzasadnienie i wykaże konieczność takiej pomocy.

⁽¹⁾ Wyrok Sądu z dnia 13 czerwca 2013 r., HGA i in. przeciwko Komisji, sprawy połączone od C-630/11 P do C-633/11 P, ECLI:EU:C:2013:387, pkt 103–123.

⁽²⁾ Wewnętrzna stopa zwrotu nie opiera się na wysokości przychodów księgowych w danym roku, lecz uwzględnia strumień przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje inwestor w całym czasie realizacji inwestycji. Jest ona definiowana jako stopa dyskontowa, dla której wartość bieżąca netto strumienia przepływów pieniężnych wynosi zero. Wartość bieżąca netto projektu jest różnicą pomiędzy dodatnimi i ujemnymi przepływami środków pieniężnych w okresie istnienia inwestycji, zdyskontowanymi do swojej bieżącej wartości (zazwyczaj z wykorzystaniem kosztów kapitału).

- (58) Pomoc o charakterze odszkodowania, na przykład pomoc, która spełnia szczególne warunki określone w sekcji 4, 5.3 i 5.4, oraz pomoc, która spełnia warunki określone w sekcji 5.6, uznaje się za proporcjonalną.
- (59) Pomoc można przyznawać równolegle w ramach kilku programów lub łączyć z pomocą *ad hoc*, pod warunkiem że łączna kwota środków publicznych na działanie nie przekracza odpowiednich pułapów maksymalnej intensywności pomocy, o których mowa w niniejszych wytycznych.

3.8. Unikanie nadmiernego negatywnego wpływu na konkurencję i wymianę handlową

- (60) Aby pomoc można było uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym, negatywny wpływ środków pomocy w postaci zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej pomiędzy państwami członkowskimi musi być ograniczony i zrównoważony przez pozytywne skutki polegające na przyczynieniu się do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie.

3.8.1. Przesłanki ogólne

- (61) Zasadniczo pomoc dla sektora rybołówstwa i akwakultury może powodować zakłócenia związane z rynkiem produktowym oraz wywoływać skutki dotyczące lokalizacji. Skutkiem może być zatem nieefektywność przydziału zasobów (osłabiająca wyniki gospodarcze rynku wewnętrznego) oraz problemy związane z dystrybucją (wpływające na rozmieszczenie działalności gospodarczej w różnych regionach).
- (62) Ze względu na korzystny wpływ na rozwój sektora Komisja uważa, że w przypadku gdy pomoc spełnia szczególne warunki określone w sekcjach 4, 5.1, 5.3 i 5.4 niniejszych wytycznych, negatywny wpływ na konkurencję i wymianę handlową jest ograniczony do minimum.
- (63) Komisja generalnie uważa, że wpływ na konkurencję i wymianę handlową jest bardziej ograniczony w przypadku, gdy pomoc jest proporcjonalna (pomoc ograniczona do niezbędnego minimum) oraz tym bardziej ograniczony, im niższa jest kwota pomocy w stosunku do łącznej kwoty kosztów kwalifikowanych.

3.8.2. Programy pomocy

- (64) Programy pomocy nie mogą prowadzić do znacznych zakłóceń konkurencji ani handlu. W szczególności, nawet jeśli zakłócenia można uznać za ograniczone na poziomie indywidualnym, program nie powinien prowadzić do dużych zakłóceń na zasadzie kumulacji.
- (65) Dlatego też państwo członkowskie musi wykazać, że takie negatywne skutki pomocy będą ograniczone do minimum, uwzględniając np. wielkość danego projektu, indywidualne i całkowite kwoty pomocy, spodziewanych beneficjentów oraz charakterystyczne cechy sektorów docelowych. Aby umożliwić Komisji ocenę skutków pomocy, państwo członkowskie może przedstawić dowolną ocenę skutków, jaką dysponuje, jak również oceny *ex post* przeprowadzone w odniesieniu do podobnych, realizowanych wcześniej programów.

3.8.3. Zgłoszona pomoc indywidualna

- (66) Dokonując oceny skutków zgłoszonej pomocy indywidualnej, Komisja przykłada szczególną wagę do skutków negatywnych związanych z zapobieganiem wycofywaniu się przedsiębiorstw z rynku oraz kwestią znacznej władzy rynkowej. Powyższe negatywne skutki muszą zostać zrównoważone pozytywnymi skutkami pomocy.
- (67) Aby ustalić i ocenić potencjalne zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej, każde państwo członkowskie powinno przedłożyć dowody umożliwiające Komisji ustalenie właściwego rynku produktowego (tj. produktów dotkniętych zmianą w zachowaniu beneficjenta pomocy), rynku geograficznego, konkurentów oraz odnośnych klientów i konsumentów.
- (68) Przy ocenie takich potencjalnych zakłóceń konkurencji i wymiany handlowej Komisja będzie stosować różne kryteria, takie jak struktura rynku danego produktu, kondycja rynku (rynek upadający lub rozwijający się), procedura wyboru beneficjenta pomocy oraz strategia rynkowa beneficjenta.

3.9. Przejrzystość

- (69) Każde państwo członkowskie musi zamieszczać na kompleksowej stronie internetowej dotyczącej pomocy państwa, na poziomie krajowym lub regionalnym, przynajmniej następujące informacje:
- pełny tekst programu pomocy oraz jego przepisów wykonawczych lub podstawę prawną w przypadku pomocy indywidualnej, lub link do odpowiedniej strony internetowej;
 - organ lub organy przyznające pomoc;

- c) tożsamość poszczególnych beneficjentów, forma i wysokość pomocy dla każdego beneficjenta, data przyznania pomocy, rodzaj przedsiębiorstwa (MŚP/duże przedsiębiorstwo), region, w którym beneficjent ma swoją siedzibę (poziom NUTS II), i główny sektor gospodarczy, w którym beneficjent prowadzi działalność (na poziomie grupy NACE). Taki wymóg publikacji może zostać uchylony w odniesieniu do pomocy indywidualnej, która nie przekracza 30 000 EUR ⁽¹⁾.
- (70) W odniesieniu do programów pomocy w formie ulg podatkowych informacje dotyczące poszczególnych kwot pomocy można podawać w następujących przedziałach (w mln EUR): 0,03–0,5; powyżej 0,5–1; powyżej 1–2; powyżej 2.
- (71) Takie informacje należy opublikować po podjęciu decyzji o przyznaniu pomocy i przechowywać przez co najmniej 10 lat, zapewniając do nich powszechny i nieograniczony dostęp ⁽²⁾. Nie wymaga się od państw członkowskich publikowania informacji do dnia 1 lipca 2017 r. ⁽³⁾.

4. POMOC, KTÓRA JEST ZGODNA Z RYNKIEM WEWNĘTRZNYM

4.1. Pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi

- (72) Pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi jest zgodna z rynkiem wewnętrznym, jeżeli jest zgodna z zasadami określonymi w sekcji 3 i spełnia warunki określone w niniejszej sekcji.
- (73) Pojęcia klęsk żywiołowych i zdarzeń nadzwyczajnych należy interpretować w sposób zawężający ⁽⁴⁾.
- (74) Do tej pory w dziedzinie pomocy państwa dla sektora rybołówstwa i akwakultury Komisja przyjęła, że wyjątkowo silne huragany i powodzie mogą stanowić klęski żywiołowe. Ponadto w rozporządzeniu (UE) nr 1388/2014 dopuszcza się grupowe wyłączenie również następujących rodzajów klęsk żywiołowych: trzęsienia ziemi, lawiny, osunięcia ziemi, powodzie, trąby powietrzne, huragany, erupcje wulkaniczne oraz pożary na obszarach naturalnych niespowodowane przez człowieka.
- (75) Zdarzenia wymienione poniżej są przykładami nadzwyczajnych okoliczności, które zostały uznane przez Komisję w przypadkach spoza sektora rybołówstwa i akwakultury: wojny, konflikty wewnętrzne, strajki, z pewnymi zastrzeżeniami i w zależności od ich zasięgu, poważne awarie przemysłowe i jądrowe oraz pożary powodujące rozległe straty. Ogniska chorób zwierząt lub ogniska występowania szkodników roślin zasadniczo nie uważa się za zdarzenie nadzwyczajne. Jednak w szczególnych przypadkach dotyczących sektora rybołówstwa i akwakultury Komisja uznała bardzo rozległe ognisko nowej choroby zwierząt za zdarzenie nadzwyczajne.
- (76) Komisja będzie nadal oceniała wnioski o przyznanie pomocy państwa zgodnie z art. 107 ust. 2 lit. b) Traktatu w odniesieniu do poszczególnych przypadków, uwzględniając przy tym dotychczasowy sposób postępowania w tym zakresie.
- (77) Pomoc przyznana na podstawie niniejszej sekcji musi ponadto spełniać następujące warunki:
- właściwy organ państwa członkowskiego formalnie uznał dane zdarzenie za klęskę żywiołową lub zdarzenie nadzwyczajne;
 - istnieje bezpośredni związek przyczynowy między klęską żywiołową lub zdarzeniem nadzwyczajnym a szkodami poniesionymi przez przedsiębiorstwo.

⁽¹⁾ Próg 30 000 EUR odpowiada wartości progowej dla publikowania informacji określonych w art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1388/2014. Należy ustalić taki sam próg zarówno w tym rozporządzeniu, jak i w niniejszych wytycznych, w celu zapewnienia spójności między różnymi instrumentami pomocy państwa mającymi zastosowanie w sektorze rybołówstwa i akwakultury oraz w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych państw członkowskich. Z uwagi na ochronę danych osobowych, które mogłyby być zagrożone, wymóg publikowania informacji o indywidualnej pomocy przekraczającej próg 30 000 EUR jest proporcjonalny do uzasadnionego celu, jaki realizuje, w szczególności w odniesieniu do przejrzystości w zakresie wykorzystywania funduszy publicznych.

⁽²⁾ Informacje te muszą zostać opublikowane w terminie sześciu miesięcy od daty przyznania pomocy (lub, w przypadku pomocy w formie ulgi podatkowej, w ciągu jednego roku od daty złożenia deklaracji podatkowej). W przypadku pomocy niezgodnej z prawem, państwo członkowskie musi dokonać publikacji tych informacji *ex post*, najpóźniej w ciągu sześciu miesięcy od daty decyzji Komisji. Informacje muszą być dostępne w formacie umożliwiającym wyszukiwanie i pozyskiwanie danych oraz ich łatwe publikowanie w internecie, na przykład w formacie CSV lub XML.

⁽³⁾ Publikacja informacji dotyczących pomocy przyznanej przed dniem 1 lipca 2017 r. oraz, w przypadku pomocy podatkowej, publikacja pomocy, o którą wnioskowano lub którą przyznano przed dniem 1 lipca 2017 r., nie będzie wymagana.

⁽⁴⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2006 r. w sprawie Giuseppe Atzeni i in., sprawy połączone C-346/03 i C-529/03, ECLI:EU:C:2006:130, pkt 79.

- (78) Pomoc musi być wypłacana bezpośrednio przedsiębiorstwu, którego to dotyczy.
- (79) Programy pomocy związane z konkretną klęską żywiołową lub zdarzeniem nadzwyczajnym muszą zostać ustanowione w terminie trzech lat od daty zdarzenia. Pomoc wypłacana jest w ciągu czterech lat od tej daty.
- (80) W celu ułatwienia szybkiego reagowania Komisja zatwierdzi *ex ante* ramowe programy pomocy na wyrównanie szkód spowodowanych przez trzęsienia ziemi, lawiny, osunięcia ziemi i powodzie oraz przez trąby powietrzne, huragany, erupcje wulkaniczne i pożary na obszarach naturalnych niespowodowane przez człowieka, o ile jasno określono warunki, na jakich można przyznać pomoc w przypadku takich klęsk żywiołowych. Państwa członkowskie muszą w takim przypadku przestrzegać obowiązku sprawozdawczego określonego w pkt 130.
- (81) Koszty kwalifikowalne to koszty szkód poniesionych bezpośrednio w wyniku klęski żywiołowej lub zdarzenia nadzwyczajnego, oszacowane przez organ publiczny, niezależnego rzeczoznawcę uznanego przez organ przyznający pomoc lub zakład ubezpieczeń. Szkody mogą obejmować:
- a) szkody materialne dotyczące aktywów takich, jak: budynki, urządzenia, maszyny, zapasy i środki produkcji; oraz
 - b) utratę dochodów spowodowaną przez pełne lub częściowe zniszczenie produkcji rybołówstwa lub akwakultury lub środków takiej produkcji.
- (82) Obliczenie szkód materialnych musi opierać się na kosztach naprawy lub wartości ekonomicznej przedmiotowych aktywów przed klęską żywiołową lub zdarzeniem nadzwyczajnym. Nie mogą one przekroczyć kosztów napraw lub spadku rzeczywistej wartości rynkowej spowodowanych przez klęską żywiołową lub zdarzenie nadzwyczajne, tj. różnicy pomiędzy wartością majątku bezpośrednio przed klęską żywiołową lub zdarzeniem nadzwyczajnym a bezpośrednio po ich wystąpieniu.
- (83) Utratę dochodu oblicza się przez odjęcie:
- a) iloczynu ilości produktów rybołówstwa i akwakultury wyprodukowanych w roku klęski żywiołowej lub zdarzenia nadzwyczajnego lub w każdym kolejnym roku, którego dotyczy pełne lub częściowe zniszczenie środków produkcji, oraz średniej ceny sprzedaży uzyskanej w danym roku, od
 - b) iloczynu średniej rocznej ilości produktów rybołówstwa i akwakultury wyprodukowanych w okresie trzech lat przed wystąpieniem klęski żywiołowej lub zdarzenia nadzwyczajnego, lub średniej z trzech lat opartej na okresie pięciu lat przed wystąpieniem klęski żywiołowej lub zdarzenia nadzwyczajnego, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej, oraz uzyskanej średniej ceny sprzedaży.
- (84) Szkody oblicza się na poziomie poszczególnych beneficjentów.
- (85) Wysokość pomocy i wszelkich innych płatności przyznanych w celu wyrównania strat, w tym płatności w ramach polis ubezpieczeniowych, musi być ograniczona do 100 % kosztów kwalifikowalnych.

5. POMOC, KTÓRA MOŻE ZOSTAĆ UZNANA ZA ZGODNĄ Z RYNKIEM WEWNĘTRZNYM

5.1. Pomoc na kategorii środków objętych rozporządzeniem o wyłączeniach grupowych

- (86) W przypadku gdy pomoc wspierająca MŚP lub duże przedsiębiorstwa jest tego samego rodzaju co pomoc należąca do kategorii pomocy, która może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym zgodnie z jednym z rozporządzeń w sprawie wyłączeń grupowych, o których mowa w pkt 19 lit. a), Komisja dokona oceny pomocy w oparciu o zasady określone w sekcji 3 niniejszych wytycznych, w niniejszej sekcji oraz o kryteria ustanowione dla każdej kategorii pomocy, o której mowa w tych rozporządzeniach.
- (87) Jeśli pomoc nie spełnia wszystkich kryteriów, o których mowa w pkt 86, państwo członkowskie musi przedstawić uzasadnienie i konieczność udzielenia takiej pomocy. Komisja będzie oceniać taką pomoc w odniesieniu do poszczególnych przypadków.
- (88) W drodze wyjątku od pkt 86 pomoc tego samego rodzaju co pomoc należąca do kategorii pomocy przeznaczonej na naprawienie szkód spowodowanych przez klęski żywiołowe, o których mowa w art. 44 rozporządzenia (UE) nr 1388/2014, jest zgodna z Traktatem, jeżeli spełnia warunki określone w sekcji 4 niniejszych wytycznych.

5.2. Pomoc wchodząca w zakres niektórych wytycznych horyzontalnych

- (89) W przypadku gdy pomoc wchodzi w zakres niektórych wytycznych horyzontalnych lub innych instrumentów przyjętych przez Komisję⁽¹⁾, Komisja dokona oceny takiej pomocy w oparciu o zasady określone w sekcji 3 niniejszych wytycznych oraz odpowiednie sekcje tych instrumentów.

5.3. Pomoc na wyrównanie szkód spowodowanych przez niekorzystne zjawiska klimatyczne

- (90) W przypadku gdy pomoc ma na celu naprawienie szkód spowodowanych przez niekorzystne zjawiska klimatyczne, Komisja dokona oceny pomocy na podstawie zasad określonych w sekcji 3 niniejszych wytycznych oraz szczególnych warunków określonych w niniejszej sekcji.
- (91) W drodze wyjątku od pkt 90 Komisja oceni pomoc tego samego rodzaju, co pomoc należąca do kategorii pomocy na rzecz funduszy wspólnego inwestowania w celu przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom klimatycznym, o których mowa w art. 20 rozporządzenia (UE) nr 1388/2014, zgodnie z sekcją 5.1 niniejszych wytycznych.
- (92) Do tej pory w dziedzinie pomocy państwa dla sektora rybołówstwa i akwakultury Komisja zgodziła się, że sztormy, gwałtowne podmuchy wiatru powodujące powstawanie wyjątkowo wysokich fal morskich, intensywne i utrzymujące się opady, powodzie oraz wyjątkowo podwyższone temperatury wody w dłuższym okresie mogą stanowić niekorzystne zjawiska klimatyczne. Komisja będzie nadal oceniała wnioski o przyznanie pomocy państwa na wyrównanie szkód spowodowanych przez niekorzystne zjawiska klimatyczne w odniesieniu do poszczególnych przypadków, uwzględniając przy tym dotychczasowy sposób postępowania w tym zakresie.
- (93) Pomoc przyznana na podstawie niniejszej sekcji musi ponadto spełniać następujące warunki:
- wysokość szkody spowodowanej przez niekorzystne zjawisko klimatyczne wynosi ponad 30 % rocznego obrotu, obliczonego na podstawie średniego obrotu danego przedsiębiorstwa w okresie poprzedzających trzech lat kalendarzowych lub średniej z trzech lat opartej na okresie pięciu lat poprzedzających wystąpienie niekorzystnego zjawiska klimatycznego, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej;
 - musi istnieć bezpośredni związek przyczynowo-skutkowy między niekorzystnym zjawiskiem klimatycznym a szkodami poniesionymi przez przedsiębiorstwo;
 - w przypadku strat spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi, o których mowa w art. 35 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 508/2014, państwo członkowskie musi uzasadnić, dlaczego zamierza udzielić pomocy, a nie zastosować rekompensaty finansowe wypłacane przez fundusze wspólnego inwestowania dotyczące niekorzystnych zjawisk klimatycznych zgodnie z art. 35 tego rozporządzenia.
- (94) Komisja zatwierdzi *ex ante* programy ramowe pomocy na wyrównanie szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi, o ile zostaną jasno określone warunki, zgodnie z którymi pomoc może zostać przyznana. Państwa członkowskie muszą w takim przypadku przestrzegać obowiązku sprawozdawczego określonego w pkt 130.
- (95) Pomoc musi zostać wypłacona bezpośrednio zainteresowanemu przedsiębiorstwu.
- (96) Programy pomocy dotyczące konkretnego niekorzystnego zjawiska klimatycznego powodującego szkodę należy ustanowić w terminie trzech lat od daty jego wystąpienia. Pomoc musi zostać wypłacona w ciągu czterech lat od tej daty.
- (97) Koszty kwalifikowalne to koszty szkód poniesionych bezpośrednio w wyniku niekorzystnego zjawiska klimatycznego, oszacowane przez organ publiczny, niezależnego rzeczoznawcę uznanego przez organ przyznający pomoc lub zakład ubezpieczeń. Szkody mogą obejmować:
- szkody materialne dotyczące aktywów takich, jak: budynki, urządzenia, maszyny, zapasy i środki produkcji; oraz
 - utrata dochodów spowodowaną przez pełne lub częściowe zniszczenie produkcji rybołówstwa lub akwakultury lub środków takiej produkcji.

⁽¹⁾ Wytyczne horyzontalne i inne instrumenty obejmują, między innymi, Kryteria analizy zgodności pomocy państwa na szkolenia w sprawach podlegających zgłoszeniu indywidualnemu (Dz.U. C 188 z 11.8.2009, s. 1); Wytyczne w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka (Dz.U. C 19 z 22.1.2014, s. 4); Wspólnotowe zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (Dz.U. C 198 z 27.6.2014, s. 1); Wytyczne w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego i energii na lata 2014–2020 (Dz.U. C 200 z 28.6.2014, s. 1); Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.U. C 249 z 31.7.2014, s. 1).

- (98) W przypadku szkody materialnej w odniesieniu do aktywów spowodowany przez nią spadek produkcji musi wynosić ponad 30 % średniego rocznego obrotu, obliczonego na podstawie danych z trzech poprzedzających lat kalendarzowych lub średniej z trzech lat opartej na okresie pięciu lat poprzedzających wystąpienie niekorzystnego zjawiska klimatycznego, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej.
- (99) Obliczenie szkód materialnych musi opierać się na kosztach naprawy lub wartości ekonomicznej przedmiotowych aktywów przed wystąpieniem niekorzystnego zjawiska klimatycznego. Nie powinny one przekroczyć kosztu naprawy lub zmniejszenia godziwej wartości rynkowej spowodowanego niekorzystnym zjawiskiem klimatycznym, tzn. różnicy między wartością majątku w okresie bezpośrednio poprzedzającym wystąpienie niekorzystnego zjawiska klimatycznego powodującego szkodę a w okresie bezpośrednio po nim następującym.
- (100) Utratę dochodu oblicza się przez odjęcie:
- ilożynu ilości produktów rybołówstwa lub akwakultury wyprodukowanych w roku niekorzystnego zjawiska klimatycznego lub w każdym kolejnym roku, którego dotyczy pełne lub częściowe zniszczenie środków produkcji, oraz średniej ceny sprzedaży uzyskanej w danym roku, od
 - ilożynu średniej rocznej ilości produktów rybołówstwa lub akwakultury wyprodukowanych w okresie trzech lat przed wystąpieniem niekorzystnego zjawiska klimatycznego, lub średniej z trzech lat opartej na okresie pięciu lat przed wystąpieniem niekorzystnego zjawiska klimatycznego, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej, oraz uzyskanej średniej ceny sprzedaży.
- (101) Szkody oblicza się na poziomie poszczególnych beneficjentów.
- (102) Wysokość pomocy i wszelkich innych płatności przyznanych w celu wyrównania strat, w tym płatności w ramach polis ubezpieczeniowych, musi być ograniczona do 100 % kosztów kwalifikowalnych.

5.4. Pomoc na pokrycie kosztów zapobiegania, kontrolowania i zwalczania chorób zwierząt w sektorze akwakultury

- (103) W przypadku gdy pomoc ma na celu wspieranie kosztów związanych z zapobieganiem, kontrolowaniem i zwalczaniem chorób zwierząt w sektorze akwakultury, Komisja dokona oceny pomocy na podstawie zasad określonych w sekcji 3 niniejszych wytycznych oraz warunków określonych w niniejszej sekcji.
- (104) W drodze wyjątku od pkt 103 Komisja oceni pomoc tego samego rodzaju, co pomoc należąca do kategorii pomocy przeznaczonej na środki z zakresu zdrowia i dobrostanu zwierząt, o której mowa w art. 39 rozporządzenia (UE) nr 1388/2014, zgodnie z sekcją 5.1 niniejszych wytycznych.
- (105) Pomoc w ramach niniejszej sekcji można przyznać jedynie:
- w odniesieniu do chorób wymienionych w wykazie chorób zwierząt Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt, w załączniku II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014⁽¹⁾ lub w części II załącznika IV do dyrektywy Rady 2006/88/WE⁽²⁾; oraz
 - w ramach:
 - programu zapobiegania chorobom zwierząt, ich kontrolowania lub zwalczania na szczeblu unijnym, krajowym lub regionalnym; lub
 - środków nadzwyczajnych nałożonych przez właściwy organ krajowy.
- (106) Pomoc musi zostać wypłacona bezpośrednio zainteresowanemu przedsiębiorstwu.
- (107) Pomocy nie należy przyznawać, jeśli zostanie ustalone, że beneficjent spowodował daną chorobę świadomie lub przez zaniedbanie.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiające przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczące zdrowia roślin i materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin, zmieniające dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz.U. L 189 z 27.6.2014, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 2006/88/WE z dnia 24 października 2006 r. w sprawie wymogów w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury i produktów akwakultury oraz zapobiegania niektórym chorobom zwierząt wodnych i zwalczania tych chorób (Dz.U. L 328 z 24.11.2006, s. 14).

- (108) Programy pomocy należy ustanowić w ciągu trzech lat od daty poniesienia kosztów spowodowanych chorobą zwierząt. Pomoc wypłacana jest w ciągu czterech lat od tej daty.
- (109) Komisja zatwierdzi *ex ante* programy ramowe pomocy, o ile zostaną jasno określone warunki, zgodnie z którymi pomoc może zostać przyznana. Państwa członkowskie muszą w takim przypadku przestrzegać obowiązku sprawozdawczego określonego w pkt 130.
- (110) Kosztami kwalifikowalnymi są koszty związane z:
- a) kontrolami sanitarnymi, analizami, badaniami i innymi sposobami wykrywania chorób;
 - b) nabywaniem, przechowywaniem, podawaniem lub dystrybucją szczepionek, lekami i preparatami stosowanymi do leczenia zwierząt;
 - c) ubojem, eliminacją i zniszczeniem zwierząt;
 - d) niszczeniem produktów pochodzenia zwierzęcego oraz produktów związanych ze zwierzętami;
 - e) czyszczeniem i dezynfekcją gospodarstwa i wyposażenia;
 - f) stratami poniesionymi wskutek uboju, eliminacji lub zniszczenia zwierząt, produktów zwierzęcych i produktów związanych ze zwierzętami, w granicach wartości rynkowej takich zwierząt i produktów, jeśli nie zostały dotknięte chorobą;
 - g) utratą przychodów spowodowaną trudnościami w zarybianiu;
 - h) w wyjątkowych i należyście uzasadnionych przypadkach, innymi kosztami poniesionymi w wyniku chorób zwierząt w sektorze akwakultury.
- (111) Wysokość pomocy i wszelkich innych płatności przyznanych w celu wyrównania strat, w tym płatności w ramach polis ubezpieczeniowych, musi być ograniczona do 100 % kosztów kwalifikowalnych.

5.5. Pomoc finansowana poprzez opłaty parafiskalne

- (112) Jeżeli systemy pomocy są finansowane z opłat specjalnych nakładanych na niektóre produkty rybołówstwa i akwakultury bez względu na ich pochodzenie, w szczególności opłat parafiskalnych, Komisja przeprowadzi ocenę systemu w oparciu o zasady określone w sekcji 3 niniejszych wytycznych oraz warunki określone w niniejszej sekcji. Wyłącznie pomoc, która przynosi równe korzyści, zarówno produktom krajowym, jak i przywozonym, może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym.

5.6. Pomoc operacyjna w regionach najbardziej oddalonych

- (113) W przypadku gdy przyznana pomoc stanowi pomoc operacyjną w regionach najbardziej oddalonych, w celu złagodzenia szczególnych ograniczeń w tych regionach ze względu na ich izolację, wyspiarski charakter i skrajne oddalenie, Komisja będzie oceniać taką pomoc indywidualnie dla każdego przypadku, zgodnie z zasadami określonymi w sekcji 3 niniejszych wytycznych, warunkami określonymi w niniejszej sekcji oraz zgodnie ze szczególnymi przepisami mającymi zastosowanie do tych regionów. Komisja będzie również brać pod uwagę, w stosownych przypadkach, kompatybilność pomocy ze środkami w ramach EFMR dla danych regionów oraz jej wpływ na konkurencję, zarówno w tych regionach, jak i w pozostałych częściach Unii.
- (114) Pomoc nie może wykraczać poza to, co jest niezbędne w celu złagodzenia szczególnych trudności w regionach najbardziej oddalonych ze względu na ich izolację, wyspiarski charakter i skrajne oddalenie. W celu uniknięcia nadmiernej rekompensaty państwo członkowskie musi wziąć pod uwagę inne rodzaje interwencji publicznej, w tym, w stosownych przypadkach, rekompensaty za dodatkowe koszty w regionach najbardziej oddalonych w odniesieniu do produktów rybołówstwa i akwakultury zgodnie z art. 70–72 rozporządzenia (UE) nr 508/2014 oraz pomocy na realizację planów rekompensat zgodnie z art. 73 tego rozporządzenia.

5.7. Pomoc na inne środki

- (115) W przypadku gdy pomoc nie odpowiada jednemu z rodzajów pomocy, o których mowa w sekcjach 4 i 5.1–5.6, jest ona zasadniczo niezgodna z rynkiem wewnętrznym.
- (116) W przypadku gdy państwo członkowskie zamierza mimo wszystko udzielić takiej pomocy lub jej udziela, musi ono wyraźnie wykazać, że pomoc jest zgodna z zasadami określonymi w sekcji 3. Komisja może uznać pomoc za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie oceny poszczególnych przypadków.

6. KWESTIE PROCEDURALNE

6.1. Maksymalny czas trwania programów pomocy i ocena

- (117) Komisja zatwierdzi jedynie programy pomocy o ograniczonym czasie trwania. Programy pomocy w zasadzie nie mogą być stosowane przez okres dłuższy niż siedem lat.
- (118) Aby zagwarantować w dalszym ciągu, że zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej pozostają ograniczone, Komisja może także wymagać, by pewne programy zostały dodatkowo ograniczone czasowo (zwykle maksymalnie do czterech lat) oraz objęte oceną *ex-post*, o której mowa w pkt 25. Ocenie *ex-post* będą podlegać programy, w przypadku których potencjalne zakłócenie konkurencji może być szczególnie silne, tzn. może wystąpić ryzyko poważnego ograniczenia lub zakłócenia konkurencji, jeśli ich wdrożenie nie zostanie w odpowiednim czasie poddane przeglądowi.
- (119) Zważywszy na cele wspomnianej oceny *ex-post* oraz aby nie powodować w związku z nią nadmiernego obciążenia dla państw członkowskich w odniesieniu do mniejszych kwot pomocy, wymóg oceny *ex-post* ma zastosowanie jedynie w przypadku programów pomocy o dużym budżecie, zawierających nowatorskie elementy bądź też gdy przewiduje się istotne zmiany rynkowe, technologiczne lub regulacyjne. Ocena *ex-post* musi zostać przeprowadzana przez eksperta, który jest niezależny od organu przyznającego pomoc, na podstawie wspólnych metod, i musi zostać podana do wiadomości publicznej. Państwa członkowskie mają obowiązek przedstawienia wraz z odpowiednim programem pomocy projektu planu oceny, który będzie stanowił integralną część oceny programu przez Komisję.
- (120) W przypadku programów pomocy wyłączonych z zakresu rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych jedynie na podstawie ich dużego budżetu Komisja oceni ich zgodność wyłącznie na podstawie planu oceny.
- (121) Ocenę *ex-post* należy przedłożyć do Komisji w odpowiednim czasie, aby można było rozważyć ewentualne przedłużenie okresu obowiązywania programu pomocy, a w każdym razie w momencie wygaśnięcia okresu obowiązywania programu. We wszelkich późniejszych środkach pomocy o podobnym celu należy uwzględnić wyniki oceny *ex-post*.

6.2. Stosowanie wytycznych

- (122) Komisja będzie stosować niniejsze wytyczne do oceny każdej pomocy, która ma zostać przyznana w dniu lub po dniu 1 lipca 2015 r., niezależnie od daty powiadomienia.
- (123) Pomoc indywidualna przyznana na podstawie zatwierzonego programu pomocy i zgłoszona Komisji w związku z obowiązkiem indywidualnego zgłaszania takiej pomocy, będzie oceniana na podstawie wytycznych, które mają zastosowanie dla zatwierzonego programu pomocy.
- (124) Pomoc przyznana bezprawnie będzie oceniana na podstawie wytycznych obowiązujących w momencie udzielania pomocy.
- (125) Wytyczne do celów analizy pomocy państwa dla rybołówstwa i akwakultury przyjęte w 2008 r. nie będą miały zastosowania po dniu 30 czerwca 2015 r., z wyjątkiem przypadków wymienionych w pkt 123 i 124.

6.3. Propozycje dotyczące właściwych środków

- (126) Zgodnie z art. 108 ust. 1 Traktatu Komisja proponuje, aby do dnia 31 grudnia 2015 r. wszystkie państwa członkowskie wprowadziły zmiany w ich obecnych programach pomocy w celu ich uzgodnienia z niniejszymi wytycznymi.
- (127) Komisja zwraca się do państw członkowskich o wyrażenie wyraźnej i bezwarunkowej zgody na stosowne środki zaproponowane w niniejszych wytycznych w ciągu dwóch miesięcy od dnia publikacji niniejszych wytycznych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.
- (128) Jeżeli państwo członkowskie nie udzieli swojej wyraźnej i bezwarunkowej zgody w przewidzianym terminie, Komisja założy, że dane państwo członkowskie nie wyraża zgody na zaproponowane środki. Jeżeli państwo członkowskie nie zgadza się na zaproponowane środki, Komisja podejmie działania zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 659/1999.

6.4. Sprawozdawczość i monitorowanie

- (129) Komisja przypomina, że obowiązkiem każdego państwa członkowskiego jest przedkładanie Komisji sprawozdań rocznych, jak określono w art. 21 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 oraz art. 5, 6 i 7 rozporządzenia (WE) nr 794/2004.

- (130) Roczne sprawozdanie musi także zawierać informacje meteorologiczne na temat rodzaju, daty wystąpienia, relatywnej skali i lokalizacji klęski żywiołowej lub niekorzystnego zjawiska klimatycznego, określonych w sekcjach 4 i 5.3 oraz informacje na temat programów zapobiegania chorobom, ich kontrolowania i zwalczania, określonych w sekcji 5.4. Wymóg składania sprawozdań dotyczy tylko *ex ante* programów ramowych.
- (131) Każde państwo członkowskie prowadzi szczegółową dokumentację dotyczącą wszystkich stosowanych przez siebie środków pomocy. Taka dokumentacja musi zawierać wszelkie informacje niezbędne do ustalenia, czy spełniono wszystkie warunki określone w niniejszych wytycznych dotyczących, w stosownych przypadkach, kosztów kwalifikowalnych i maksymalnej dopuszczalnej intensywności pomocy. Dokumentację należy przechowywać przez 10 lat od daty przyznania pomocy i na żądanie przekazać ją Komisji.

6.5. Przegląd

- (132) Komisja może podjąć decyzję o przeprowadzeniu przeglądu lub zmianie niniejszych wytycznych w dowolnym momencie, jeżeli jest to konieczne z przyczyn związanych z polityką konkurencji, innymi dziedzinami unijnej polityki, zobowiązaniami międzynarodowymi, zmianą sytuacji na rynkach bądź też z innych uzasadnionych powodów.
-